

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 445/2023
10.01.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Биљана Вукосављевић из ..., против тужене „Наша АИК банка“ а.д. Београд, ради утврђења и стицања без основа, решавајући сукоб надлежности између Трећег основног суда у Београду и Основног суда у Чачку, у седници одржаној 10.01.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој парници, месно је надлежан Трећи основни суд у Београду.

Образложење

Тужилац је Основном суду у Чачку 11.08.2021. године поднео тужбу против тужене, ради утврђења и стицања без основа. Уз тужбу је, између осталог, приложио уговор о кредиту који су тужилац и правни претходник тужене закључили 08.08.2005. године и у коме је у члану 13. уговорено да ће све спорове по уговору, уговорне стране настојати да реше споразумно, а уколико у томе не успеју, спор ће решавати надлежни суд у Београду.

Тужена је по пријему тужбе, у поднеску од 17.03.2022. године истакла приговор месне ненадлежности Основног суда у Чачку, наводећи да су уговорне стране закључиле споразум о месној надлежности суда у Београду.

Основни суд у Чачку се решењем П 5616/21 од 04.04.2022. године огласио месно ненадлежним за поступање у овом предмету и списе предмета по правноснажности уступио Трећем основном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду. У образложењу решења суд се позвао на одредбу члана 40. став 2. ЗПП и члана 65. став 1-3. ЗПП, указујући на одредбу члана 13. предметног уговора, као и на то да је према извештају АПР седиште тужене у Београду.

Трећи основни суд у Београду није прихватио месну надлежност те је списе предмета уз пропратни акт П 7193/22 од 20.07.2023. године, доставио Врховном суду ради решавања насталог сукоба месне надлежности са образложењем да клаузула о уговореној надлежности није довољно одређена те да као таква не може производити правно дејство. Поред тога, на територији Основног суда у Чачку се налази и огранак тужене, а месну надлежност Основног суда у Чачку тужилац је засновао подношењем тужбе.

Решавајући настали сукоб надлежности на основу члана 32. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 10/23) и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („ Службени гласник РС, бр. 72/11,...18/20), Врховни суд је нашао да је за суђење у овом спору месно надлежан Трећи основни суд у Београду.

Одредбом члана 40. став 2. ЗПП, прописано је да је за суђење у споровима против правних лица, опште месно надлежан суд на чијем се подручју налази њихово седиште, према извештају Агенције за привредне регистре. Одредбом члана 54. ЗПП прописано је да је за суђење у споровима против правних лица које има огранак изван свог седишта, ако спор произлази из правног односа тог огранка, поред суда опште месне надлежности, надлежан суд на чијем се подручју налази тај огранак. Одредбом члана 65. став 1. ЗПП прописано је да ако законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан. Ставом 2. истог члана прописано је да ако је законом прописано да су за суђење месно надлежна два или више домаћих судова, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди један од тих судова или неки други стварно надлежни суд. Ставом 3. истог члана прописано је да споразум из става 1. и 2. овог члана производи правно дејство само ако је састављен у писаном облику и ако се односи на одређени спор или више спорова који сви проистичу из одређеног правног односа. Ставом 4. истог члана прописано је да исправу о споразуму тужилац мора да приложи уз тужбу, а тужени уз приговор ненадлежности.

У конкретном случају предмет спора је утврђење ништавости одредбе уговора о кредиту и враћање стеченог по том основу, за какав спор није прописана искључива надлежност одређеног суда.

Тужена се позива на уговорену надлежност из члана 13. предметног уговора, која клаузула предвиђа да ће за случај спора тај спор решавати надлежни суд у Београду. Надлежност основних судова за територију Београда подељена је између Првог, Другог и Трећег основног суда у Београду, а како се седиште тужене налази на територији Општине Нови Београд, за суђење у овој парници месно је надлежан Трећи основни суд у Београду, сагласно члану 3. став 1. тачка 6. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштаба („ Службени гласник РС, бр. 101/2013).

Из наведених разлога, применом члана 22. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци решења.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**